

Universitätsbibliothek Paderborn

**Illvstrivm Miracvlorvm Et Historiarvm Memorabilivm Lib.
XII**

Caesarius <Heisterbacensis>

Antverpiae, 1605

De seruo alterius, qui cum vxore domini sui peccans, & in nemore idem peccatum rustico confitens, à diabolo prodi non potuit, cap. 3

urn:nbn:de:hbz:466:1-13177

Satis puto, quod non sponte sua illa hora latinista factus sit diabolus. CÆSARIUS: Non est permisus loqui teuthonicè, ne miles verbum & ex verbo factū inteligeret, nec tamen tacere licuit, vt virtutem confessio-
nis sacerdoti ostenderet. APOLLONIUS: Magna est
virtus confessionis, quæ & crimen adulterij à memo-
ria diaboli deleuit, & hominem ab imminēti periculo
liberauit. CÆSARIUS: Audi & fructum huius con-
fessionis. Sacerdos nō immemor collati sibi beneficij,
seculum deseruit, & in quodam cœnobio ordinis no-
stri monachum se fecit: adhuc viuere putatur, sicut
didici à quodam Abbe ordinis Cisterciensis. APOL-
LONIUS: Prophetia huius proterui dæmonis, causa ei
extitit magnæ salutis. CÆSARIUS: Narrauit mihi &
aliud penè simile huic.

CAPUT III.

CVIVSDAM militis vxor proprium seruum ad- *Simile*
miserat, libidinis igne succensa: cum quo per *exemplum*
tempus aliquod occulte peccasset, nec iā latē-
re posset, ad aures mariti peruenit. Ille verò de verbo
dolens, ne tam verbis ad plenum credens, tacuit,
sciens, se inuestigante, rem tam nefariam diu non
posse occultari. Et quia vir erat diues & honestus, vxo-
risq; fama ram inops & inhonesta, maluit rem inex-
pertam per silentium ad tempus tegere: quam se &
vxore, genusq; tam suū quā illius, per suspiciones de-
honestare. Interim ubiq; diuulgatum est, in tali villa
obsessum quendā esse, nescio tamen si idem fuerit, de
quo superiū dictum est, qui nemini parceret, sed præ-
sentibus peccata occulta objiceret & improperaret.
Quod cū audisset miles, sperans illū rei veritatē disce-
re, assumpro secū seruo, cœpit illò pergere, viq; causam
seruo penitus ignorante. Venientibus eis ad nemus
quoddā, cū dominus declinaret in semitam quendā,
quæ ad dæmoniaci tendebat villam, cœpit seruus val-
de pauere, sciens pro certo, se ultra viuere non posse, si
crimen adulterij prodereretur à dæmonie. Positus in tā-
to timore, dum in cogitationibus suis fluctuaret,
hominem in eodē nemore ligna incidentem audiuit,

in cap-

immisitq; Dominus menti eius, quem eadem hora fa-
tis diligenter inuocauerat, quod contra imminēs pe-
riculum confessio summū foret remeditū. Et diuer-
tens à domino, quasi ad satisfaciendum naturæ, venit
ad rusticum, confessus est peccatum, suscepit pœnitē-
tiā. Statim reuersus ad militem, sed tali opere nihil
suspicantem, simul venerunt ad dæmonem: qui cùm
seruum adulterum, imò de adulterio iam iustificatū,
diligētius intuitus fuisset, ait miles: Dic si aliquid no-
sti de illo. Respondit dæmon: Multa de eo noui, quæ
nunc ignoro. Sicque per virtutem confessionis libera-
tus est seruus a morte, & dominus a suspicione. Vides
quantum valeat vera confessio? APOLLONIUS: Quæ
vera confessio? CÆSARIUS: In qua firmum propositum
est satisfaciendi. APOLLONIUS: Quid si ipsa satis-
factione iniuncta negligitur? CÆSARIUS: Si ipsa negli-
gentia nō fuerit ex infirmitate, siue ex necessitate, sed
iniuncta pœnitentia, ut s̄epe contingit, paruipēditur
& contemnitur, peccatum iam dimissum reuertitur;
etiam si peccatū fuerit veniale, & pœnitentia per obli-
uionem negligatur, non dico quod pœna illius pecca-
ti per illam obliuionem deleatur.

CAPUT IV.

*Satisfac-
to in-
da in Cœ-
fessione
non ne-
gigenda* **S**ACERDOS quidam in domo nostra, sicut ab eius
ore audiui, die quadam confessionem fecit deil-
lusione nocturna; iniunctus est ei psalmus unus
pro satisfactione; quem cùm per obliuionem negli-
geret, eadem die, circa loca genitalia tantum cœpit
pruritum & ardorem sentire, ac si carni eius ardentes
vrticæ essent appositi: qui quidem territus, cùm tactu
exploraret quid esset, & nihil ibidē inueniret, recorda-
tus est psalmi iniuncti & neglegiti, imputansque im-
missam pœnam eidem transgressioni, psalmum dixit,
& dolor conquieuit. Confitens fugere debet obliu-
ionem. Audi aliud exemplum.

CAPUT V.

CANONICVS quidam in Steyuuelt ordinis Prä-
monstratensis, sicut mihi retulit Canonicus
quidam Monasterichsis, valde laudabilis vita
fuit,